

dr hab. Stanisław Jasionowicz, prof. UP

ORCID ID: 0000-0002-8918-1404

kierownik Katedry Literatur Francuskiego Obszaru Językowego

kierownik Zespołu do Badań Porównawczych nad Tendencjami Kultury

adres e-mail: stanislaw.jasionowicz@up.krakow.pl

Aktualne zainteresowania naukowe:

Teoria literatury, teorie wyobraźni twórczej, komparatystyka literacka w perspektywie transdyscyplinarnej, europejska i amerykańska poezja nowoczesna (XIX-XXI wiek), literatura podróżnicza, mity i narracje tożsamościowe, historia i aktualne tendencje kultury zachodniej, problematyka przekładalności treści kulturowych, antropologiczny wymiar relacji międzykulturowych.

Doświadczenia zawodowe:

od r. 1988 do dziś: zatrudnienie w Instytucie Neofilologii Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie (wcześniej: Wyższa Szkoła Pedagogiczna, Akademia Pedagogiczna) na stanowiskach:

1988-1989 – asystent stażysta

1989-1999 – asystent

1999-2011 – adiunkt

2011 do dziś – profesor nadzwyczajny

Przebieg kariery naukowej:

Rozprawa doktorska:

Roland Barthes, Gilbert Durand: visées de l'oeuvre et visions du monde [Roland Barthes, Gilbert Durand: spojrzenia na dzieło literackie i wizje świata], Kraków – Grenoble 1997

promotorzy: prof. Danièle Chauvin, prof. Jan Prokop (doktorat w systemie *co-tutelle*);
recenzenci: prof. Regina Lubas-Bartoszyńska, prof. Jerzy Falicki, prof. Pierrette Renard,
prof. Gilbert Bosetti

Rozprawa habilitacyjna:

Pustka we współczesnym doświadczeniu poetyckim, Kraków 2009

recenzenci: prof. Regina Lubas-Bartoszyńska, prof. Regina Bochenek-Franczak, prof. Mirosław Loba, prof. Zbigniew Naliwajek

Działalność dydaktyczna w ostatnich latach:

- zajęcia z historii literatury francuskiej (Poezja XX i XXI wieku, Powieść i teatr XX i XXI wieku), Metodologia badań literaturoznawczych, Analiza tekstów literackich, Istota i sens badań komparatystycznych, Główne tendencje współczesnej kultury zachodniej, Utopie i antyutopie, Idea nowoczesności w kulturze i literaturze zachodniej, Mity w literaturze i kulturze, Seminarium magisterskie i licencjackie

Działalność naukowa:

Projekty badawcze:

W ramach działalności Pracowni Badań Porównawczych nad Kulturą Zachodnią, a od r. 2018 Zespołu do Badań Porównawczych nad Tendencjami Kultury zrealizowane zostały (lub są realizowane) następujące tematy badawcze:

2018 - 2021: Własne – cudze - wspólne – niczyje: dawne i współczesne dylematy tożsamościowe

2015 – 2017: Idea Nowego Człowieka (literatura, sztuki plastyczne, architektura)

2013 – 2014: Mityzacja przestrzeni (literatura, sztuki plastyczne)

Każdy z wymienionych tematów badawczych realizowany jest w ramach działalności naukowej Pracowni oraz Katedry Literatur Francuskiego Obszaru Językowego, obejmując organizację odczytów, paneli dyskusyjnych, sympozjów i konferencji naukowych z udziałem naukowców z ośrodków krajowych i zagranicznych, a także studentów i doktorantów.

Dotychczasowe wyniki badań zostały opublikowane w trzech tomach serii *Imaginarium* (S. Jasionowicz (red.), *Obrazy świata, przestrzenie dzieła : literatura - sztuki plastyczne* (2016), S. Jasionowicz (red.), *Nowy Człowiek: wizje, projekty, języki* (2017) oraz: T. Chomiszczak, Agnieszka Kukuryk, Przemysław Szczur, *Wędrujące tożsamości. Trzy studia o migracjach literackich we francuskojęzycznej Belgii*. W przygotowaniu są tomy 4 i 5.

Członkostwo w stowarzyszeniach i instytucjach naukowych:

- Komisja Neofilologiczna Polskiej Akademii Umiejętności (sekretarz Komisji)
- Towarzystwo Literackie im. Adama Mickiewicza - oddział w Bydgoszczy (członek Komisji, członek Komisji Rewizyjnej oddziału)

Organizacja konferencji naukowych:

2019: sympozjum „Mity, wizje i narracje tożsamościowe – dawniej i dziś” (7 referatów)

2018: sympozjum „Tożsamość dziś: świadectwa literackie i koncepcje metodologiczne” (9 referatów)

2017: sympozjum „Komparatystyka: sens i wektory porównywania” (7 referatów)

2016: konferencja międzynarodowa „Nowy Człowiek: wizje, projekty, języki” (24 referaty)

2015: sympozjum naukowe „Idea Nowego Człowieka (literatura, sztuki plastyczne, architektura” (10 referatów)

2014: sympozjum naukowe „Mityzacja przestrzeni w literaturze i w sztukach plastycznych” (9 referatów)

Udział w konferencjach naukowych (wybór z lat 2014-2019):

2019: konferencja międzynarodowa „Pensées orientale et occidentale: influences et complémentarité”, referat pt. „Les Polonais à la recherche de leur identité orientale. Leopold Leon Sawaszkiewicz – rapporteur et commentateur des passions orientales d’Ignacy (Ignace) Pietraszewski”, Uniwersytet Jagielloński, Kraków.

2018: konferencja międzynarodowa „Apollinaire, -l’esprit nouveau’ – les avant-gardes”, referat pt. „Apollinaire et le dernier tabou des surréalistes”, Uniwersytet Jagielloński, Muzeum Sztuki Nowoczesnej MOCAK, Kraków.

2017: konferencja międzynarodowa „Le passé et le présent: rencontre des idées” (referat pt. „Récritures d’un voyage. Les anabases de Saint-John Perse et de Zbigniew Herbert”, Uniwersytet Jagielloński, Kraków.

2016: XXI Światowy Kongres ICLA (International Comparative Literature Association), współorganizacja panelu „New Man, New Languages”, referat pt. „Gilbert’s Durand ‘Nouvel Esprit Anthropologique’ – Common Ground for the Humanities?”, Uniwersytet Wiedeński, Austria.

2015: konferencja międzynarodowa „La Pologne, citoyenne du monde. Regards croisés sur les écrivains voyageurs polonais (XIXe – XXIe siècles”, referat pt. „Malinowski et Witkiewicz: de la folie des tropiques à l’amok occidental”, Uniwersytet Grenoble-Alpes, Francja.

2014: konferencja międzynarodowa „Narodowe, regionalne, kontynentalne, światowe – literatury i dyskursy o literaturach (National, Regional, Continental, Global: Literatures and Discourses on Literatures)”, referat pt. „W poszukiwaniu interkulturowej płaszczyzny porównania”, Uniwersytet Szczeciński, Pobierowo.

Najważniejsze publikacje:

Monografie:

Pustka we współczesnym doświadczeniu poetyckim, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków 2009.

Roland Barthes – Gilbert Durand. Wizje pluralizmu kultury, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków 1999.

Redakcja monografii:

Obrazy świata, przestrzenie dzieła : literatura - sztuki plastyczne, seria “Imaginarium” 1, Wyd. Unum, Kraków 2016.

Nowy Człowiek: wizje, projekty, języki, seria „Imaginarium” 2, Wyd. Unum, Kraków 2017, DOI: [10.21906/9788376431437](https://doi.org/10.21906/9788376431437)

Inne publikacje:

„Dyskretny urok wiary, potęga kobiecości. O poezji Colette Nys-Mazure i Barbary Gruszki-Zych”, [w:] *Discours religieux. Langages, textes, traductions*, Biblioteka Jagiellońska, Kraków 2020.

Apollinaire et le(s) dernier(s) tabou(s) des surréalistes; w: *Apollinaire – l'esprit nouveau – les avant-gardes*; Jagiellonian University Press, Kraków 2019.

„Smetse Smeë : l'enfer ou le paradis de l'histoire?”, *Romanica Cracoviensia*, 2018, Vol. 18, nr 1.
DOI: [10.4467/20843917RC.18.002.9252](https://doi.org/10.4467/20843917RC.18.002.9252)

„Być obcym u siebie? : Marcin Świetlicki i Barbara Guszka-Zych wobec znaków przynależności”, „Prace Polonistyczne”, 2017, Ser. 72.
DOI: [10.26485/PP/2017/72/3](https://doi.org/10.26485/PP/2017/72/3)

„Być sobą pośród Innych: Bronisława Malinowskiego *Dziennik w ścisłym znaczeniu tego wyrazu*”, [w:] *Inny w podróży. T. 1, Literackie świadectwa podróży na przestrzeni wieków*, pod redakcją Oksany Weretiuik i Magdaleny Rabizo-Birek, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2017.

„Nowy Człowiek: zwycięstwo czy klęska człowieczeństwa?”, [w:] *Nowy Człowiek: wizje, projekty, języki*, pod redakcją Stanisława Jasionowicza, wyd. Unum, Kraków 2017, **DOI:** [10.21906/9788376431437.00](https://doi.org/10.21906/9788376431437.00)

„Les masques de la nudité (Eugène Demolder, La dame au masque)”, *Romanica Cracoviensia* 2016, Vol. 16, nr 1, <http://www.ejournals.eu/Romanica-Cracoviensia/2016/Tom-16-Numer-1/art/8138/>
DOI: [10.4467/20843917RC.16.002.5695](https://doi.org/10.4467/20843917RC.16.002.5695)

„W poszukiwaniu porządków kultury: mity, paradygmaty, wizje świata”. Rec.: Lidia Wiśniewska, *Między Bogiem a Naturą. Komparatystyka jako filozofia kultury*, Bydgoszcz 2009, [w:] „Pamiętnik Literacki”, 1/2016.

„Język mitu – *lingua franca* czy *koine* komparatystyki?”, *Prace Komisji Filologicznej, Polska Akademia Umiejętności*, t. 13, 2015.

„Sept poèmes choisis de Barbara Gruszka-Zych”, traduit du polonais par Stanisław Jasionowicz et Danièle Chauvin, Paris, „Place de la Sorbonne”, 2015.

„Kategoria mitu jako narzędzie współczesnej komparatystyki”, [w:] Lidia Wiśniewska (red.), *Projekt komparatystyki mitograficznej. Między Mickiewiczem a dniem dzisiejszym IV*, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2015.

„Polonistyka a romanistyka: refleksje romanisty”, [w:] Stanisław Gajda, Irena Jokiel, *Polonistyka wobec wyzwań współczesności, t. I, Kongres Polonistyki Zagranicznej, Brzeg – Opole 2012*, Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Opole 2014.

„Lorand Gaspar – la lecture du désert”, [w:] Marzena Chrobak, Jakub Kornhauser, Wacław Rapak (red.), *Auteur, personnage, lecteur dans les lettres d'expression française*, Księgarnia Akademicka, Kraków 2014.

„Jacques Roubaud et le jeu de go. Poésie, mathématiques, existence”, [w:] Barbara Marczuk, Joanna Gorecka-Kalita, Agnieszka Koch (red.), *Collegium Columbinum*, Kraków 2014.

„Antropologia wyobraźni Gilberta Duranda a perspektywy komparatystyki”, [w:] Lidia Wiśniewska (red.), *Mity i motywy w perspektywie komparatystycznej. Komparatystyka między Mickiewiczem a dniem dzisiejszym III*, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2013.

„Komparatystyka między Mickiewiczem a dniem dzisiejszym” (recenzja książki), [w:] „Wiek Dziewiętnasty”, Rok V (XLVII), 2012.

„Jacob, Job et ... Lazare. Les motifs bibliques dans la poésie de Tadeusz Różewicz”, [w:] *Imaginaires de la Bible. Mélanges offerts à Danièle Chauvin*. Contributions réunies par Véronique Gély et François Lecercle, Paris, Classiques Garnier, 2012.

„'Po co są wierszyki'? O poezji Barbary Gruszkii-Zych”, „Topos”, nr. 1-2 (122-123), 2012.

„Pragnienie zatraty jako współczesne doświadczenie poetyckie (Halina Poświatowska, Sylvia Plath, Henri Michaux)”, Wydawnictwo Naukowe PAU, Kraków 2009.

„Sprowadzić niebo pod ziemię – wielicka interwencja Puntos”, [w:] *Puntos. Podziemne miasto* (wersja w języku polskim i angielskim), Kopalnia Soli „Wieliczka” S.A., 2008.

„Pustka jako kategoria antropologiczna we współczesnym doświadczeniu poetyckim”, [w:] B. Faron (red.), *Studia Historicolitteraria VIII*, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków 2008.

„Geometryczne wyobrażenie miasta”, [w:] Ewa Wójcik-Konstantinowska, *Odczytane geometrią* (katalog wystawy), nakładem Galerii Artemis, Kraków, 2007.

„Jani Konstantinowski Puntos – rys biograficzny”, w: *Puntos. Copernicus*. Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego Collegium Maius, Uniwersytet Jagielloński, Kraków, 2007; tekst także w jęz. angielskim.

„Sfery poznania – interwencje Janiego Konstantinowskiego Puntos”, [w:] *Puntos. Copernicus*. (wersja w języku polskim i angielskim) Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego Collegium Maius, Uniwersytet Jagielloński, Kraków, 2007; tekst także w jęz. angielskim.

„Archétype”, [w:] *Questions de mythocritique. Dictionnaire*, Danièle Chauvin, André Siganos et Philippe Walter (red.), Editions Imago, Paryż 2005.

„Bramy poza czas. Wyobrażenia w poszukiwaniu nowej transcendencji”, [w:] Jani Konstantinowski Puntos, *Seven Gates to Eternity. Siedem wrót do wieczności*, Muzeum Zamkowe w Malborku, Malbork 2005; tekst także w jęz. angielskim, tłum. Sabina Potaczek-Jasionowicz.

„Czas ciała”, w: *Konspekt*, nr 20, 2005.

„Construction and Deconstruction of Signs and Symbols”, w: *Transmigration Cracow New York. Myslowski – Puntos*, Taller Boricua Gallery, New York, 2004, tłum. ang. Sabina Potaczek-Jasionowicz.

„Człowiek i (jego) pustka”, [w:] *Konspekt*, nr 19, 2004.

„Nowi dzicy czyli antropologia w warunkach ponowoczesności”, [w:] *Konspekt*, nr 18, 2004.

„L'espace-temps du jardin dans la poésie de Czesław Miłosz”, [w:] Barbara Sosień (red.), *Imaginer le jardin*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2003.

„Intertekstualność w świetle badań nad wyobrażnią twórczą”, [w:] Barbara Sosień (red.), *Intertekstualność i wyobraźniowość*, Universitas, Kraków 2003.

„Człowiek wśród liczb”, w: *Konspekt*, nr 16-17, jesień-zima 2003.

„Wiersze jesieni i zimy” (tłumaczenie wierszy Bertranda Degotta), [w:] *Konspekt*, nr 14-15, wiosna-lato 2003.

„Kilka uwag o czasie”, *Konspekt*, nr 14-15, wiosna-lato 2003.

„O słowach”, *Konspekt*, nr 13, zima 2002/2003.

„O wyobraźni”, *Konspekt*, nr 12, jesień 2002.

„Poszukiwanie spójności”, *Konspekt*, nr 11, lato 2002.

„Skazany na autobiografię: z profesorem Philippe'em Lejeune'em rozmawiają pracownicy Katedry Literatur Zachodnioeuropejskich Instytutu Neofilologii AP”, tłum. i oprac. Stanisław Jasionowicz: rozm: Stanisław Jasionowicz, Regina Lubas-Bartoszyńska, Teresa Kwaśna, *Konspekt*, nr 10, wiosna 2002.

„Pustka jako figura transcendencji we francuskiej poezji XX wieku: Yves Bonnefoy, Philippe Jaccottet”, [w:] Regina Lubas-Bartoszyńska (red.), *Annales Academiae Pedagogicae Cracoviensis, Studia Romanica I*, Wydawnictwo Naukowe AP, Kraków 2001.

„Gilbert Durand en Pologne”, [w:] *Bulletin de liaison des Centres de Recherches sur l'Imaginaire* (hors série nr 1), Dijon, 1998.

„Des structures formelles aux structures anthropologiques: l'exemple des *Chats* de Baudelaire”, [w:] Barbara Sosień (red.), *L'Espace, la théâtralité et l'imaginaire*, Oficyna Wydawnicza Abrys, Kraków, 1998.

„Lecture sans interprétation? Réception des poèmes haïku comme modèle de la 'lecture idéale'”, [w:] Regina Lubas-Bartoszyńska i Leszek Bednarczyk (red.), *Prace Romanistyczne V*, Wydawnictwo Naukowe WSP, Kraków, 1997.

„L'immaturation éternelle chez Witold Gombrowicz”, [w:] Danièle Chauvin (red.), *L'imaginaire des âges de la vie*, ELLUG, Grenoble, 1996.

„Poetyka czy wiele poetyk?”, [w:] Włodzimierz Bolecki, Wojciech Tomasik (red.), *Poetyka bez granic*, Wydawnictwo IBL PAN, Warszawa, 1995.

„Le statut de l'imagination dans la réflexion contemporaine sur le romanesque”, [w:] *Le romanesque français contemporain*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 1994.

„Lektura bez interpretacji? (Czytając wiersze haiku)”, *Dekada Literacka*, 20 (1992).

Zaktualizowano w listopadzie 2020